

Posouzení námitky diskriminace ve věci vyhrazeného vstupu do wellness pro ženy

Pan A. se na mě obrátil proto, že se cítil být diskriminován v přístupu ke službám společnosti B., a. s. (společnost), z důvodu pohlaví. Společnost totiž vyhrazuje každé pondělí 2 hodiny výhradně pro vstup žen.

Zákon mi svěřil úkol přispívat k prosazování práva na rovné zacházení a za tímto účelem poskytovat metodickou pomoc obětem diskriminace.¹ Na základě stěžovatelova podnětu jsem proto rozhodl posoudit postup společnosti z pohledu zákazu diskriminace z důvodu pohlaví.

A. Shrnutí závěrů

Na základě vyjádření společnosti jsem uzavřel, že o diskriminaci z důvodu pohlaví se v tomto případě nejedná. Společnost vyhrazením 2 hodin týdně pro ženy sleduje legitimní cíl přiměřenými a nezbytnými prostředky. Své úvahy a závěry podrobně vysvětluji v části C.

B. Skutková zjištění

B.1 Tvrzení stěžovatele

Stěžovatel uvedl, že si zakoupil celodenní vstupné do wellness centra² v pondělí, kdy je v rámci otevírací doby od 10:00 do 21:00 h čas od 17:00 do 19:00 h vyhrazen výhradně pro ženy. V 16:45 h jej vyhledal personál s žádostí, aby prostor společnosti opustil.

Stěžovatel to považuje za diskriminaci s tím, že zatímco jeho partnerka mohla absolvovat celodenní pobyt bez přerušení, on musel dvě hodiny čekat na chodbě a k procedurám mu bylo umožněno se vrátit po 19:00 h. Vykázání na chodbu považoval za zásah do své důstojnosti a celou situaci za diskriminaci mužů.

B.2 Tvrzení společnosti

Společnost potvrdila, že vstup je pro ženy vyhrazen každé pondělí v čase od 17:00 do 19:00 h. K zavedení času vyhrazeného pouze pro ženy společnost údajně vedla zpětná vazba a poptávka žen, které vyjadřovaly potřebu soukromí a bezpečného prostoru, a to zejména v souvislosti s wellness procedurami vyžadujícími částečné nebo úplné svléknutí, které za přítomnosti mužů část z nich nechtěla podstupovat. Cílem tohoto opatření mělo být vytvoření prostředí, kde se i ženy budou cítit pohodlně.

Tuto variantu společnost nepovažuje za výrazně omezující vzhledem k tomu, že dané opatření trvá jen 2 hodiny v týdnu a dalších 6 dnů v týdnu je bez jakéhokoli omezení. Zaměstnanci na recepci podle vyjádření společnosti aktivně informují všechny klienty

1 Ustanovení § 1a odst. 1 písm. e) ve spojení s § 21d zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv a o ochránci práv dětí.

2 B., a. s., s adresou xxx, IČO XXXXXXXXX.

před zakoupením vstupného o vyhrazeném čase pouze pro ženy. Tato informace je také dostupná na webových stránkách společnosti a je součástí ceníků a dalších propagačních materiálů.

Společnost uvádí, že opatření splnilo svůj účel. Získala pozitivní zpětnou vazbu od klientek, které hodnotí možnost návštěvy wellness centra v časech vyhrazených pouze pro ženy kladně a váží si této poskytované služby. Efektivitu tohoto opatření vyhodnocuje společnost prostřednictvím pravidelné analýzy zpětné vazby od klientů pomocí dotazníků a přímé komunikace s návštěvníky. Dále jsou sledovány statistiky návštěvnosti během vyhrazených hodin a případné stížnosti či podněty, které jsou pravidelně vyhodnocovány managementem společnosti.

Na otázku, zda společnost zvažovala vyhrazení určitého času pouze pro muže, jsem se dozvěděl, že nikoliv, jelikož ze strany mužů doposud nebyl takový požadavek vznesen, ani od žádného muže neobdržela negativní zpětnou vazbu v tom směru, že by se necítil mezi ženami ve wellness centru komfortně.

C. Právní hodnocení

C.1 Diskriminace z důvodu pohlaví

Diskriminaci v přístupu ke službám nabízeným veřejnosti a při jejich poskytování zakazuje antidiskriminační zákon,³ který mezi chráněné charakteristiky řadí také pohlaví.⁴ Jelikož společnost poskytuje služby přístupné za úplaty širokému okruhu lidí (tj. jde o poskytování služeb nabízených veřejnosti) a stěžovatel se brání nerovnému zacházení z toho důvodu, že je muž, dopadá antidiskriminační zákon i na posuzovanou situaci.

Přímou diskriminací je takové jednání, kdy poskytovatel služby nabízené veřejnosti zachází s člověkem méně příznivě oproti jiným lidem ve srovnatelné situaci.⁵ Diskriminací z důvodu pohlaví však není výlučné nebo přednostní poskytování veřejně dostupných zboží a služeb, pokud je výlučné nebo přednostní poskytování zboží a služeb osobám určitého pohlaví objektivně odůvodněno legitimním cílem a prostředky k jeho dosažení jsou přiměřené a nezbytné.⁶

C.2 Méně příznivé zacházení

Společnost vyhrazuje na 2 hodiny týdně vstup pro ženy, a po tento čas omezuje možnost mužů využívat jejích služeb. Takovým postupem znevýhodňuje muže v přístupu k jejím službám. Je proto potřeba vyhodnotit, zda tímto opatřením společnost sleduje legitimní cíl a zda je toto omezení přiměřené a nezbytné.

3 Ustanovení § 1 odst. 1 písm. j) zákona č. 198/2009 Sb., antidiskriminačního zákona.

4 Ustanovení § 2 odst. 3 antidiskriminačního zákona.

5 Ustanovení § 1 odst. 1 písm. j) ve spojení s § 1 odst. 3 a § 2 odst. 3 antidiskriminačního zákona.

6 Ustanovení § 6 odst. 7 antidiskriminačního zákona.

C.3 Legitimní cíl

Legitimní cíle ve smyslu antidiskriminačního zákona mohou být rozmanité a sledovat individuální i veřejné zájmy. Nicméně musí jít o cíle právně dovolené a zpravidla se u nich očekává souvislost s nějakým obecným zájmem.⁷

Společnost ve svém vyjádření označila za sledovaný legitimní cíl vytvoření komfortního prostředí pro ty z ženských návštěvnic, jimž je nepříjemné některé z wellness procedur, které probíhají v plné či částečné nahotě, absolvovat za přítomnosti mužů. Takovou poptávku údajně obdržela od samotných zákaznic.

Domnívám se, že argument, že si zákazníci nepřejí službu sdílet s jinými lidmi, kteří jsou nositeli některé charakteristiky, kterou antidiskriminační zákon chrání, v mnoha situacích neobstojí. Jen těžko by mohl obstát argument, že si zákazníci nepřejí využívat služeb společnosti např. za přítomnosti lidí nad 60 let, lidí s postižením anebo lidí určité etnicity.

Situace, kdy k diskomfortu části zákazníků/zákaznic dochází z důvodu nahoty na základě pohlaví, však má své kulturní kořeny. K oddělování prostorů, které souvisejí s nahotou či s hygienou, na základě pohlaví, dochází v české společnosti zcela běžně,⁸ a to už od útlého dětství. Není mým cílem na tomto místě toto oddělování hodnotit. Pokud však společnost tvrdí, že se k ní dostávala poptávka od ženských zákaznic využívat jejích služeb odděleně od mužů, a že se rozhodla v určitém rozsahu této poptávce za účelem zajištění jejich komfortu vyhovět, domnívám se, že tím sledovala legitimní cíl.

C.4 Přiměřenost

V rámci testu diskriminace hodnotím rovněž to, zda zvolené opatření bylo způsobilé dosáhnout vymezeného legitimního cíle, tedy zda bylo tomuto cíli přiměřené.

Společnost uvádí, že obdržela zpětnou vazbu od klientek, které hodnotí možnost návštěvy v časech vyhrazených pouze pro ženy kladně a váží si této poskytované služby. Údajně také sleduje statistiky návštěvnosti během vyhrazených hodin. Přestože výslovně neuvádí, jaké tyto statistiky jsou, předpokládám, že tím poukazuje na to, že návštěvnice v těchto hodinách wellness centrum skutečně ve zvýšené míře navštěvují.

Zvolené opatření evidentně je způsobilé dosáhnout vymezeného cíle.

C.5 Nezbytnost

Při zkoumání nezbytnosti daného opatření zkoumám to, zda bylo možné daného cíle dosáhnout jinými, méně omezujícími prostředky.

⁷ BOUČKOVÁ, Pavla a kol. *Antidiskriminační zákon: komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 317. ISBN 978-80-7400-618-0.

⁸ Srovnej např. oddělené šatny či toalety pro muže a ženy.

Z webových stránek společnosti vyplývá, že 2 hodiny jsou nejkratším úsekem, na který lze ve wellness centru vstupné zakoupit.⁹ Vstup je pro ženy vyhrazen na 2 hodiny každé pondělí, ostatní dny jsou přístupné komukoliv bez omezení. Společnost zvolila pro opatření nejméně omezující časovou dotaci při dodržení týdenní pravidelnosti.

Společnost v reakci na moje dotazy rovněž uvedla, že zvažovala zavedení sníženého vstupného pro muže v ty dny, kdy nemohou využít vstupu po celou otevírací dobu wellness centra. Vyhodnotila však, že by toto cenové rozlišení vedlo k vyšší míře diskriminace než cenu ponechat stejnou při současném zajištění informovanosti mužských zákazníků o existenci vyhrazených hodin pro ženy a s tím souvisejícího omezení.

Jsem přesvědčen o tom, že společnost neměla k dispozici jiné opatření, kterým by mohla efektivně dosáhnout sledovaného cíle méně omezujícími prostředky.

C.6 Závěr

Došel jsem k závěru, že opatření ve formě vyhrazeného vstupu pro ženy po dobu 2 hodin týdně sleduje legitimní cíl a je přiměřené i nezbytné. Nepředstavuje proto diskriminaci z důvodu pohlaví.

Oceňuji rovněž, že společnost dle svého tvrzení smysluplnost tohoto opatření průběžně vyhodnocuje. Zároveň ale uvedla, že se k ní přímá zpětná vazba s nespokojeností s tímto opatřením nedostala. Stěžovatel oproti tomu tvrdí, že si na opatření stěžoval u zaměstnanců společnosti opakovaně. Doporučuji proto, aby společnost zvážila, zda může rozšířit možnosti návštěvníků předat zpětnou vazbu tak, aby se o ní její management dozvěděl.

D. Informace o dalším postupu

Své posouzení zasílám stěžovateli a společnosti. Pokud se kterákoliv ze stran bude chtít k mým závěrům vyjádřit, může tak učinit ve lhůtě 30 dnů od doručení tohoto posouzení.

Brno 18. prosince 2025

JUDr. Stanislav Křeček
veřejný ochránce práv
(podepsáno elektronicky)

⁹ Wellness centrum prodává vstupné na 2 hodiny, 3 hodiny a celodenní vstupné; podrobnosti dostupné na [web].